

**SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W SZCZECINIE**

z dnia 25 kwietnia 2018 r.

w sprawie wydania opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Rąbino sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Rąbino za 2017 rok wraz z informacją o stanie mienia

Na podstawie art. 13 pkt 5 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) - Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w osobach:

1. Marek Dulewicz	- Przewodniczący
2. Jolanta Włodarek	- Członek
3. Bogusław Staszewski	- Członek

pozytywnie z uwagą
zawartą w pkt IV uzasadnienia

opiniuje sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Rąbino za 2017 rok wraz z informacją o stanie mienia.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Rąbino za 2017 r. załączone do zarządzenia Wójta Gminy Rąbino Nr 13/2018 z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie przedłożenia sprawozdania z wykonania budżetu za 2017 rok, które przedłożone zostało Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Szczecinie, Zespół Zamiejscowy w Koszalinie, w dniu 27 marca 2018 r. Opinia została wydana na podstawie przeprowadzonej analizy danych ujętych w sprawozdaniu z wykonania budżetu, analizy uchwały budżetowej i jej zmian dokonanych w trakcie roku, danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych oraz w zakresie operacji finansowych sporządzonych na dzień 31 grudnia 2017 r.

Skład Orzekający stwierdził co następuje:

I. 1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną, z których wynika, że:

- planowane dochody budżetu w wysokości 15 088 061,15 zł, zrealizowano w kwocie 15 319 666,06 zł, co stanowi 101,54 % planu, z tego dochody bieżące – 15 240 605,40 zł (101,08 % planu) i dochody majątkowe – 79 060,66 zł (790,61 % planu),
- planowane wydatki budżetu w wysokości 18 260 903,15 zł, zrealizowano w kwocie 15 973 269,27 zł, co stanowi 87,47 % planu, z tego wydatki bieżące – 15 723 420,81 zł (88,99 % planu) i wydatki majątkowe – 249 848,46 zł (42,20 % planu).

Budżet roku 2017 zamknął się deficytem dochodów nad wydatkami w kwocie – 653 603,21 zł, przy planowanym deficycie w wysokości – 3 172 842,00 zł.

2. Wynik operacyjny wykonania budżetu 2017 r., stanowiący różnicę między dochodami a wydatkami bieżącymi, jest wartością ujemną i wynosi – 482 815,41 zł.

Skład Orzekający, dokonując oceny zachowania w toku wykonania budżetu ograniczeń ustalonych przepisami ustawy o finansach publicznych stwierdził, iż:

- wykonane wydatki bieżące są wyższe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o wolne środki, a zatem nie został spełniony wymóg wynikający z przepisu art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych;

- relacja łącznej spłaty zobowiązań z tytułu zaciągniętego długu wraz z należnymi odsetkami do dochodów budżetowych przekroczyła dopuszczalny wskaźnik (o 0,61 pkt %), a zatem nie spełniono wymogu wynikającego z przepisu art. 243 ustawy o finansach publicznych, nie mniej jednak Gmina jest w trakcie realizacji programu postępowania naprawczego na lata 2017 – 2019 i zgodnie z art. 240 a ust. 4 ustawy o finansach publicznych może nie zachować relacji określonej w art. 242-244 w okresie realizacji programu naprawczego.

3. Przychody budżetu wyniosły 3 603 906,07 zł, z tego: przychody z tytułu pożyczki z budżetu państwa w wysokości 3 450 396,00 zł oraz przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 153 510,07 zł. Natomiast rozchody budżetu na spłatę otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów wyniosły 277 554,00 zł. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2017.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Gmina posiada zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 8 012 625,00 zł, co stanowi 52,30 % zrealizowanych dochodów budżetu. Spłata rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami wyniosła 363 770,41 zł, co stanowi 2,37 % wykonanych dochodów budżetu i jest niższa od dopuszczalnego limitu określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost relacji zadłużenia ogółem do dochodów (o 10,24 pkt %).

4. Sprawozdanie zostało sporządzone w szczególowości nie mniejszej niż w uchwale budżetowej. Dochody budżetu (załącznik Nr 1) oraz wydatki (załącznik Nr 2) przedstawiono w pełnej szczególowości klasyfikacji budżetowej (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej).

5. Dane zawarte w opiniowanym sprawozdaniu oraz sprawozdaniach budżetowych nie wykazują wystąpienia zobowiązań wymagalnych.

6. Opiniowane sprawozdanie zawiera informacje o stopniu zaawansowania realizacji przedsięwzięć wieloletnich (część opisowa str. 21), tzn. spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, a także uwzględnia informacje o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonanych w trakcie roku budżetowego, z wyspecyfikowaniem numerów uchwał oraz kwot dokonanych zmian (część opisowa str. 21), a zatem spełniono wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 2 cyt. ustawy.

7. Z danych zamieszczonych w opiniowanym sprawozdaniu wynika, iż realizowano dochody i wydatki finansowane z tych dochodów, związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki¹:

- 1) w ramach gospodarki odpadami komunalnymi wykonano dochody w wysokości 285 011,46 zł, a wydatki wykonano w wysokości 261 719,70 zł; w sprawozdaniu Wójt poinformował, iż kwota wpłat niewykorzystana w 2017 r. zostanie przeznaczona na realizację nowej umowy na wywóz odpadów komunalnych w 2018 r.;

¹ Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 8, art. 216 ust. 1 i art. 237 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

- 2) z informacji obejmującej dochody i wydatki budżetu wynika, że wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii wykonano w wysokości 38 366,46 zł; dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zrealizowano w wysokości 55 883,26 zł; Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi² „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:
- a) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - b) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- i nie mogą być przeznaczane na inne cele”;
- zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym w wysokości 17 516,80 zł winny powiększyć planowane wydatki w budżecie następnego roku;
- 3) w sprawozdaniu wykazano dochody uzyskane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska³ (dział 900, rodz. 90019, § 0690) w wysokości 8 931,42 zł, które zrealizowano w pełnej kwocie w rozdz. 90019 („Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska”).

8. W stosunku do roku ubiegłego nastąpił wzrost należności wymagalnych (o 29,18 %). Stan należności wymagalnych na koniec 2017 r. wyniósł 1 055 554,69 zł. Należy wskazać na konieczność zintensyfikowania działań zmierzających do wyegzekwowania zaległych kwot i zmniejszenia poziomu zaległości.

- II.** Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2017 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.
- III.** W związku z realizacją programu postępowania naprawczego⁴, przedstawiono (odrębnym pismem z dnia 22.01.2018 r.) informację o przebiegu realizacji programu naprawczego za IV kwartał 2017 r., w tym podjętych działaniach naprawczych oraz uzyskanych efektach finansowych w 2017 roku (tabela 1). W toku wykonania budżetu spełnione zostały wymogi określone przepisami art. 240 a ust. 5 i 6 ustawy o finansach publicznych, związane z realizacją programu postępowania naprawczego. Działania realizowane są zgodnie z harmonogramem wdrażania działań naprawczych i nie budzą zastrzeżeń.

² Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, ze zm.).

⁴ Uchwała Nr XXIV/90/2017 Rady Gminy Rąbino z dnia 30.01.2017 r. w sprawie programu postępowania naprawczego Gminy Rąbino, która została pozytywnie zaopiniowana uchwałą Nr XXII.107.Z.2017 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie

- IV. Ponadto Skład Orzekający wskazuje, iż dokonując oceny sprawozdania zapoznał się z wynikami audytu przeprowadzonego w jednostce w 2018 r. Na podstawie sprawozdania z audytu przeprowadzonego przez Izbę Administracji Skarbowej w Szczecinie (pismo znak: 3201-ICA.52.5.2018.15 z dnia 28.03.2018 r.) w zakresie gospodarowania środkami publicznymi oraz wywiązywania się z postanowień umowy pożyczki z budżetu państwa (z dnia 18.09.2017 r.), stwierdzono, iż poza niezgodnym z przeznaczeniem wydatkowaniem ze środków pochodzących z tej pożyczki kwoty 6 347,00 zł - Gmina w sposób należyty wywiązała się z obowiązków wynikających z umowy. Naruszono postanowienia § 2 pkt 1 umowy, który zobowiązywał jednostkę do wykorzystania środków pochodzących z pożyczki wyłącznie na spłatę lub refinansowanie zobowiązań wykazanych w wykazie, a tym samym na sfinansowanie planowanego deficytu, w tym refinansowanie wydatków dokonanych przez Gminę od 1 stycznia 2017 r. do dnia otrzymania pożyczki budżetowej. Ponadto w audycie wykazano nieprawidłowości w zakresie ustalania, pobierania i odprowadzania dochodów, składania deklaracji na podatek od nieruchomości oraz deklaracji na podatek leśny, ustalenia i odprowadzaniu podatku od nieruchomości będących własnością gminy, co skutkowało zaniżeniem dochodów podatkowym Gminy w 2015 r. będących podstawą wyliczenia subwencji wyrównawczej dla Gminy Rąbino w 2017 r., co może wywołać w latach następnych niekorzystne skutki finansowe i wpłynąć na sytuację finansową w latach następnych.
- V. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2017 r. i przedstawiono zmiany jakie wystąpiły w stanie mienia komunalnego w 2017 r. (tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji). Informacja o stanie majątku Gminy zawiera dane dotyczące praw własności majątkowej gminy oraz dane o dochodach z majątku Gminy uzyskanych w okresie sprawozdawczym. Wielkość mienia obrazuje stan majątku jaki Gmina posiadała, jego wartość i przeznaczenie, dane o dochodach Gminy uzyskane w tym okresie. W ocenie Składu Orzekającego informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający dokonał oceny sprawozdania pod względem kryterium jego zgodności z prawem. Przedmiotem opiniowania była zgodność jego zakresu i szczegółowości z art. 267 i art. 269 ustawy o finansach publicznych, a także zachowanie w toku wykonywania budżetu ograniczeń ustalonych przepisami art. 242 i art. 243 ww. ustawy, jak również fakt realizacji przez jednostkę programu postępowania naprawczego, zgodność danych ujętych w sprawozdaniu z danymi wynikającymi z ewidencji uchwał organów jednostki samorządu terytorialnego oraz ze sprawozdaniami budżetowymi. Mimo tego, że ze względów formalnych sprawozdanie zawiera wybrane informacje o gospodarce finansowej prowadzonej w ramach budżetu, opinia nie stanowi oceny jego wykonania. Ocena działań organu wykonawczego w zakresie stopnia realizacji budżetu pod kątem gospodarności i celowości przy wykonaniu budżetu należy do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego.

W tym stanie rzeczy Skład Orzekający postanawia jak na wstępie.

Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Marek Dulewicz

